

616.521:355.25:355.212.3

CHORÍ S ATOPICKÝM EKZÉMOM PRI VÝKONE VOJENSKEJ ZÁKLADNEJ SLUŽBY

Plk. MUDr. Michal ZAMBOR, plk. MUDr. Jozef SALINKA
Vojenská nemocnica, Bratislava
(náčelník: plk. MUDr. Marián Durbák)

Úvod

Atopický ekzém je ochorenie, ktoré je geneticky podmienené. Vo svetovom merítku počet týchto ochorení stúpa. Výnimku netvorí ani naša vlasť. S rastom počtu ochorení sa zvyšoval i počet brancov, ktorí s týmto ochorením

nastupovali k výkonu vojenskej služby, a to predovšetkým z týchto dôvodov: nedostatočná zdravotnícka dokumentácia, ktorá by priebežne zaznamenávala priebeh ochorenia, disimulácia zo strany brancov, nedôkladná

lekárska prehliadka pri odvode a v neposlednom rade i to, že klinické prejavy ochorenia pri prehliadke mohli byť minimálne a niekedy aj ťažko postrehnuteľné.

Pri výkone vojenskej služby, kde pôsobia špecifické faktory, dochádzalo k častým recidívam, exacerbáciám a po rôzne dlhej dobe boli jedinci s týmto ochorením prepustení z výkonu vojenskej služby.

Materiál a metodika

Našou snahou bolo preveriť, či branci s týmto ochorením môžu absolvovať vojenskú základnú službu, alebo či nie je výhodnejšie pri zistení tohto ochorenia ich k výkonu vojenskej služby nepovolávať. Na základe získaných poznatkov navrhnuť úpravu znenia posudkového predpisu.

Všetky údaje sú zo spádu Vojenskej nemocnice Bratislava za desaťročné obdobie od r. 1981 do r. 1990.

Za toto obdobie sme štatisticky spracovali nasledujúce údaje: počet hospitalizovaných s časovým rozložením recidív vyžadujúcich hospitalizáciu, prípadne i opakovanú, priemernú hospitalizačnú dobu k posúdeniu a prepusteniu z výkonu vojenskej služby a prepustených z výkonu vojenskej základnej služby.

Pri tomto sme mali na zreteli aj v minulosti existujúcu potrebu počtu príslušníkov ozbrojených síl.

Tabuľka 1

Počet hospitalizovaných s časovým rozložením recidív vyžadujúcich hospitalizáciu

Rok	Hospitalizovaní celkom	Hospit. pre atop. ekzém		Počet recidív vyžadujúcich hospitalizáciu	
		počet	%	do 3 mes.	nad 3 mes.
1981	307	4	1,3	3	1
1982	318	12	3,8	10	2
1983	323	18	5,6	15	3
1984	338	14	3,3	9	5
1985	338	27	3,6	24	3
1986	382	19	6,3	15	4
1987	374	24	5,9	23	1
1988	381	19	3,9	17	2
1989	371	27	7,4	27	-
1990	394	23	5,8	23	-
Celkom	3526	187	4,7	166	21

Diskusia

Atopický ekzém je ochorenie, ktoré v ťažších fyzických a psychických podmienkach často recidivuje, exacerbuje

Tabuľka 2

Priemerná hospitalizačná doba k posúdeniu a prepusteniu z výkonu vojenskej služby

Rok	Počet všetkých hospitalizovaných pre atop. ekzém	Priemerná ošetrovacia doba	Hospitalizácia	
			do 14 dní	do 28 dní
1981	4	13,5	3	1
1982	12	14,3	6	6
1983	18	17,4	6	12
1984	14	11,9	11	3
1985	27	14,9	15	12
1986	19	12,3	14	5
1987	24	10,4	19	5
1988	19	13,8	12	7
1989	27	12,9	20	7
1990	23	11,5	17	6
Celkom	187	13,5	123	64

Tabuľka 3

Prepustení z výkonu služby

Rok	Celkový počet prieskumov pre kožné choroby	Počet prepustených prieskumom pre atopický ekzém	
		počet	%
1981	15	4	26,7
1982	18	4	22,2
1983	18	4	22,2
1984	11	1	9,1
1985	13	7	53,8
1986	24	7	29,2
1987	22	7	31,8
1988	15	9	60,0
1989	28	10	35,7
1990	36	17	47,2
Celkom	200	70	38,5

alebo lepšie povedané stále pretrvávajú v rôznej intenzite.

Ako ukazujú naše výsledky, vysoké percento, a to 38,5 percent, bolo prepustených z výkonu vojenskej služby, čo len potvrdzuje vyššie uvedené konštatovanie. V sku-

točnosti je toto percento ešte vyššie, pretože u poslucháčov poddôstojníckej školy a iných kurzov boli poslucháči s týmto ochorením odoslaní späť k materskému útvaru k vykonaniu prieskumného riadenia s ukončením výkonu vojenskej služby.

Liečba celková ako aj miestna je náročná, a to ako po stránke kvalitatívnej, tak aj po stránke kvantitatívnej a v priebehu výkonu vojenskej služby nie je možné ju plne realizovať. Pritom je treba si uvedomiť aj to, že dochádza k zmenám osobností a postupne sa vyvíja "atopická osobnosť" (2, 3).

Záver

Ochorenie atopický ekzém svojou zložitou genetickou podmienenosťou, nevyspytateľným priebehom a v podstate zásadne neovplyvniteľnou liečbou je veľmi vážne ochorenie, ktoré pretrváva po celý život.

Vojenská základná služba so svojimi fyzickými a psychickými záťažami nevytvára vhodné podmienky preto, aby branci s týmto ochorením mohli bez ujmy na zdraví absolvovať vykonanie vojenskej základnej služby.

Preto bola navrhnutá úprava znenia posudzovania tohto ochorenia v zmysle trvalej neschopnosti k výkonu vojenskej služby. Naša štúdia toto rozhodnutie ešte väčšmi umocňuje.

Súhrn

Počet ochorení na atopický ekzém má stúpajúci trend v populácii. Týmto vo väčšej miere sa počet týchto ochorení vyskytuje aj pri výkone vojenskej základnej služby.

Z výsledkov desaťročného sledovania za roky 1981 - 1990 sa dá konštatovať, že 95,0 % vojakov základnej služby s ochorením navštívilo lekára do 3 mesiacov. Z výkonu vojenskej služby bolo prepustených 38,5 % pre toto ochorenie z celkového počtu prepustených pre kožné ochorenia. V skutočnosti je toto percento ešte vyššie, pretože u poslucháčov v poddôstojníckej škole a iných kurzov, boli poslucháči s týmto ochorením odoslaní späť k materskému útvaru k vykonaniu prieskumného riadenia s ukončením výkonu vojenskej služby.

Toto ochorenie je náročné na liečbu ako po kvalitatívnej, tak aj po kvantitatívnej stránke. Vojenská služba podmienky k tomuto nevytvára. Preto je najvhodnejšie brancov s týmto ochorením k výkonu vojenskej služby nepovoľovať.

Literatúra

1. ARENBERGER, P.: Príspevok k problematike atopického ekzému. Čs. Derm., 61, č. 1, s. 9-13.
2. JESENSKÝ, A.: Niektoré novšie pohľady dermatológa na atopickú osobnosť. Voj. zdrav. Listy, 59, 1990, č. 2, s. 71-73.
3. ŘEHOŘ, I.: Prístupy k riešeniu skupiny ekzém-dermatitída. Voj. zdrav. Listy, 58, 1989, č. 2, s. 65-70.
4. ZÁHENSÝ, J. - DOVENSÝ, J. - DASTYCHOVÁ, E.: Dermatologická problematika pri voľbe povolania a pracovnom zaradení dorastu. Čs. Derm., 60, 1985, č. 1, s. 43-48.

Kľúčové slová: Atopický ekzém a vojenská služba.